

“TL Simge Yarışması” Basın Toplantısı

Doç. Dr. Erdem Başçı
Başkan

1 Mart 2012
Ankara

Sayın Başbakanım, Değerli Konuklar ve Basınımızın Değerli Mensupları;

Bankamızca düzenlenen Türk lirasının simgesini tanıtacağımız toplantıya hoş geldiniz. Şahsım ve kurumum adına hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Ülkemizde 2002 yılından itibaren uygulanmaya başlanan disiplinli maliye, para ve finansal sektör politikaları sonucunda otuz yıldan fazla süren kronik yüksek enflasyon dönemi 2004'te son bulmuş, fiyat istikrarı ön plana çıkmıştır. Ülkemizde sağlanan makroekonomik istikrarın sonucunda 2005 yılında para reformunun birinci aşaması olarak paramızdan altı sıfır atılarak "Yeni Türk Lirası" banknot ve madeni paralar tedavüle çıkarılmıştır.

Para reformunun ikinci aşaması olarak, paramızdan "Yeni" ibaresi kaldırılıp, paramızın asli ve geleneksel adı olan "Türk Lirası"na dönülmüştür. Türk lirası ve Yeni Türk lirası banknot ve madeni paralar, 2009 yılı boyunca bir arada tedavülde kalmış, akabinde Yeni Türk lirası banknot ve madeni paralar, 1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla, tedavülden sorunsuz bir şekilde kaldırılmıştır.

Değerli Konuklarımız,

Bankamız Kanunu, Bankamızı "Hükûmetle birlikte Türk lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirleri almak"la görevlendirmiştir. Bu görev gereğince, Türk lirasına kazandırılan itibarı perçinlemek ve dünyada bilinirliğini artırmak amacıyla bir simgeye ihtiyaç duyulmuş olup, Türk lirasını anlaşılabilir, özgün, estetik, elle yazımı kolay ve akılda kalıcı şekilde temsil edebilecek bir simge belirlemek üzere, "TL Simge Yarışması" düzenlenmiştir.

"TL Simge Yarışması" fikri, ilk olarak, Bankamızın 2011-2015 Stratejik Planı'nda "Türk lirasının ülkemizde ve dünyada tanıtılması amacıyla bir simge belirlemek" olarak yer almıştır. Şartları belirlendikten sonra, yarışma açılacağı 8 Eylül 2011 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur. Yarışmaya vatandaşlarımız yoğun ilgi göstermiş, yarışma takvimi içerisinde Bankamıza toplam 8.362 adet başvuru yapılmıştır.

Yarışma süreci içerisinde birçok kez toplanan değerlendirme jürisinin çalışmaları sonucunda finale kalan yedi tasarım, Bankamız yönetimine sunulmuştur. Yansıda, finale kalan bu yedi tasarım görülmektedir.

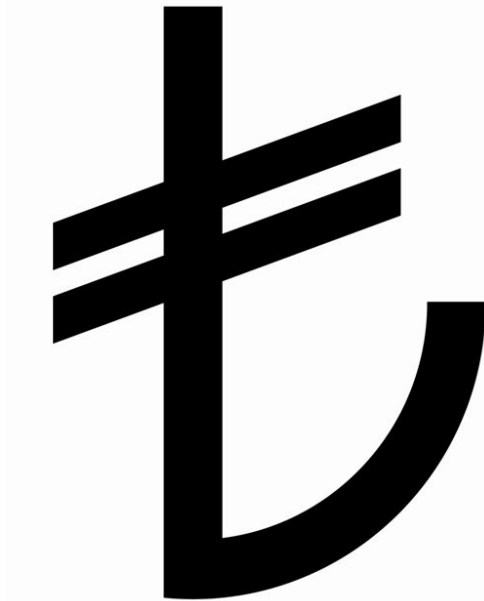
Bankamız yönetimi, titiz bir değerlendirme süreci sonucunda, bu yedi tasarım içinden birincilik ödülüne layık görülen eser ile teşvik ödülüne layık görülen üç çalışmayı belirlemiştir. Bu tasarımları, şu anda yansıda görmektesiniz.

Birincilik ödülüne layık görülen üst sıradaki tasarım, Sayın Tülay Lale'ye aittir. Teşvik ödülüne layık görülen alt sıradaki üç tasarım ise, soldan başlayarak sırasıyla, Sayın Hamdi Akgözlü, Sayın Özlem Özkal ve Sayın Hüseyin Artuk'a aittir. Ödül kazanan tasarım sahipleri, Nisan ayında yapılacak olan Bankamız Genel Kurulu'na davet edilecek, sertifikaları kendilerine takdim edilecektir.

Değerli Misafirlerimiz,

Yansıda, dünyada belli başlı para birimlerinin simgelerini görmektesiniz.

Şimdi de ardından Türk liramız için belirlenen simgeyi yansıda görmektesiniz.

Yarışma ilan edilirken, TL Simge Yarışması Şartnamesi'nin ilgili hükmü ile, birincilik ödülüne layık görülen tasarım üzerinde değişiklik yapma hakkımız saklı tutulmuştu. Bu çerçevede, Bankamız yönetiminin önerileri doğrultusunda, birinci seçilen tasarım, Bankamız grafikerlerinin çalışmaları ile, geometrik açıdan estetik bir temele oturtulmuştur

Kişisel bilgisayarlardaki ve akıllı mobil cihazlardaki farklı işletim sistemlerinde, simgenin yaygın ve güvenli bir şekilde uygulanabilmesine ilişkin çalışmaların ilave

zaman gerektirmesi, Türk lirası simgemizi tanıttığımız bu toplantının tarihinin, bir hafta ileriye taşınmasına neden olmuştur.

Bankamız yönetimi tarafından kabul edilen ilkeler doğrultusunda, paramızın simgesi belirlenirken, Türk lirasının ve Türk ekonomisinin iki belirgin özelliği ön plana çıkartılmıştır. Bunlar: “güven” ve “istikrar içinde yükselen değer”dir.

- Simgenin çipaya benzemesi Türk lirası'nın kıymet saklama aracı olarak “güvenli bir liman haline geldiğini” vurgulamaktadır.
- Paralel çizgilerin yukarı eğimli olması ise, Türk lirasının ve Türkiye ekonomisinin “istikrar içinde yükselen değerini” simgelemektedir.

Değerli Konuklar,

Şimdi de sizlere, simgemizin teknik özelliklerinden kısaca bahsetmek istiyorum.

Simgenin en alt noktasından itibaren sağa doğru 90 derecelik bir çember yayı bulunmaktadır. Ayrıca “t” harfinin paralel çizgileri, yukarı yönlü 20 derecelik bir eğime sahiptir. Üstteki paralel çizgi, çemberin dış çeperiyle sınırlandırılmıştır.

Doğada göze hoş görünen şekillerin çoğu “altın oran” ile uyumludur. Elma çekirdeklerinin yerleşim biçiminden, deniz kabuğunun spiral şekline; insan vücudundan, Türk bayrağındaki yıldız kadar; pek çok estetik görüntünün, altın oranla uyumlu olduğu bilinmektedir. Tarihte birçok sanatçı ve mimar, göze hoş gelen eserlerini, altın oran kullanarak oluşturmuşlardır.

Türk lirası simgemizin, “t” harfinin paralel çizgilerinin altında kalan kısmı ile üstünde kalan kısmının, yine aynı şekilde, söz konusu çizgilerin sağ ve sol tarafta kalan kısımlarının birbirine oranı “altın oranı” vermektedir.

Simgenin şekli geometrik açıdan estetik bir temele oturtularak, herkes tarafından kolayca çizilmesi ve vatandaşlarımız tarafından benimsenerek, kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, yıl boyunca simgemizin tanıtılmasına yönelik yoğun bir kampanya yürütülecektir.

Değerli Konuklarımız,

Türk lirası simgemizin gündelik hayatın doğal akışı içerisinde yer edinebilmesi için çeşitli alanlarda çok yönlü çaba gösterilmesi gerektiğinin bilincindeyiz.

Öncelikle bilişim dünyasından başlayarak, simgenin pratik iş hayatında kullanımına yönelik adımları atacağız. Bu bağlamda dünya çapında standart olarak kullanılan karakter kodu tablolarında simgemizin de yer alabilmesini sağlayacağız.

Halen vatandaşlarımızca, kurum ve kuruluşlarca kullanılmakta olan bilgisayarları, yazıcıları, mobil cihazları, yazar kasaları ve benzeri donanımları üreten firmalar ve yine bu donanımlarla birlikte çalışan işletim sistemlerini, ofis yazılımlarını ve diğer temel yazılımları üreten firmalar ürünlerinde güncelleme yapmak suretiyle Türk lirası simgemizin kolayca yazılmasını ve işlenmesini sağlayabileceklerdir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olarak simgenin tanınması, pratik hayatta hızla yer edinmesi ve yaygınlaşması yolunda ilk adımı atarak, örnek bir yazı tipini alıp, simgemizi eklemek suretiyle güncelledik. Sizlere çıkışta takdim edilecek olan CD içerisinde bu yazı tipi ve bununla birlikte simgeyi bilgisayarınıza otomatik olarak yükleyecek bir program bulunmaktadır. Simgenin üzeri tıklandığında bu program çalışmakta ve bilgisayarınız simgemizi işleme yeteneğine kavuşmaktadır.

Yaygın kullanılan bilgisayar sistemlerindeki diğer para birimi simgelerinden ;

- Euro'nun simgesi için "AltGr" ve "E" tuşlarının kullanılmasında,
- Amerikan dolarının simgesi için "AltGr" ve "4" tuşlarının kullanılmasında

olduğu gibi, genel kabul görmüş uygulamaya benzer şekilde sizlere sunduğumuz programda Türk liramızın simgesi için "AltGr" ve "T" tuşları kullanılmaktadır. Buna göre, güncelleyip sunduğumuz yazı tipi etkinleştirilip "AltGr" ve "T" tuşlarına basıldığında simgemiz işlenebilmektedir.

Kendilerine CD sunamadığımız vatandaşlarımız, ilgili kişiler, kuruluşlar Bankamızın internet sayfasında aynı amaçla yer alan programdan yararlanmak suretiyle, bilgisayarlarına simgeyi işleme yeteneği kazandırabilirler. İçinde simgemizi

barındıran örnek yazı tipi ve program; Windows, Pardus dahil değişik Linux dağıtımları ve Mac işletim sistemlerini kullanan bütün bilgisayarlarda çalışacak şekilde geliştirilmiş, güvenlik unsurlarıyla güçlendirilmiş ve imzalanmıştır. Yine simgeyle ilgili aynı sayfada iOS ve Android işletim sistemleri ile çalışan akıllı telefonlar için ve tablet bilgisayarlar için de simgemizin görüntülenebileceği bir bağlantı bulunmaktadır. Vatandaşlarımız, ilgili kişiler ve kuruluşlar bütün bu bölümlere kolayca erişebilir ve sunulan bu hizmetten güven içerisinde yararlanabilirler.

Vatandaşlarımızın Türk lirası simgesiyle ilgili yazı tipi ve programlar için, Bankamızın internet sayfasından yararlanmalarını, bunun dışındaki kaynaklardan alınan benzer içerikli sertifikasız yazılımları kullanmamalarını önemle rica ederiz.

Değerli Misafirlerimiz,

Paramıza kazandırılan itibarın bir sonucu olarak son yıllarda uluslararası piyasalarda Türk Lirasının kullanımı artarak sürmektedir. Küresel piyasalarda değişik para birimlerinin kullanılmasına ilişkin olarak Uluslararası Ödemeler Bankası'nın (BIS) yapmakta olduğu anket sonuçlarına göre, 2010 yılında Türk lirası kullanımı 2007 yılına göre 3 kattan fazla artmıştır. Bunun yanında, Türk lirası yabancı yatırımcılar nezdinde bir yatırım aracı olarak da işlem görmektedir. Türkiye piyasası kapalı olduğu zamanlarda dahi Türk lirası pozisyonu olan yabancı kurumlar, yurt dışı piyasalarda kendi aralarında Türk lirası cinsinden işlemler gerçekleştirebilmektedirler. Artık Türk lirası sadece ülkemizde değil, Avrupa'dan Amerika'ya, Amerika'dan Asya'ya uzanan geniş bir coğrafyada 24 saat boyunca işlem görmektedir.

1 Kasım 2011 tarihinde İstanbul'da düzenlenen bir törenle Pakistan'la ikili bir Para Takas (Swap) Anlaşması imzaladık. 21 Şubat 2012 tarihinde de Çin Halk Cumhuriyeti'yle Ankara'da aynı nitelikte bir anlaşma imzalamış bulunmaktayız. Bu anlaşmaların temel amacı, iki ülkenin yerel para birimleri üzerinden gerçekleştirilecek ticarete imkân sağlamaktır.

Bu anlaşmalar neticesinde, Türkiye ile söz konusu ülkeler arasındaki ikili ticaretin gelişmesinin yanı sıra Türk lirasının uluslararası düzeyde kullanımının da artması beklenmektedir. Bununla birlikte, anlaşmaların kâğıt üzerinde kalmaması için Türkiye Bankalar Birliği'nin, Türk Eximbank'ın ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin katkılarının büyük önem taşıyacağını vurgulamak isterim.

Konuřmama son verirken, Türk lirası simgesinin temsil ettiği “güven”in ve “istikrar içinde yükselen değer”in kalıcı olmasını ve Türk lirasının bir dünya parası olma özelliğinin perinlenmesini temenni eder, simgemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diler ve saygılar sunarım.